

VILJANDI PAALALINNA KOOL

ARENGUKAVA

AASTATEKS

2015-2017

Viljandi 2014

Sisukord

Sissejuhatus	3
1. Üldandmed	4
1.1. Kooli ajalugu	4
1.2. Kooli missioon ja visioon	4
2. Hetkeolukorra kirjeldus	5
2.1. Kooli tugevused ja arengueeldused	5
2.2. Kokkuvõtte eelneva arengukava elluviimisest	6
3. Arendustegevuse valdkonnad	7
3.1. Eestvedamine ja personali arendamine	7
3.2. Koostöö	9
3.3. Õppe- ja kasvatustöö	9
3.4. Huvi- ja noorsootöö	11
3.5. Hariduslike erivajadustega õpilaste toetamine	12
3.6. Füüsiline õpikeskkond ja selle turvalisuse tagamine	13
3.7. Infokommunikatsioonitehnoloogia	14
4. Tegevuskava 2015-2017	15
5. Arengunäitajad	19
6. Arengukava ülevaatamine ja muutmine	20

SISSEJUHATUS

Kooli arengukava 2015-2017 on kooli arendamise alusdokument, milles määratakse kooliarenduse põhisuunad ja valdkonnad ning tegevuskava järgneviks kolmeks aastaks.

Arengukava koostamise seaduslikuks aluseks on riiklik õppekava ning 2010. aastal vastu võetud põhikooli- ja gümnaasiumiseadus ning sellest tulenevalt välja antud määrused. Arengukava lähtub hariduse ja koolituse alal üleeuroopalises raamistikus esitatud strateegilistest eesmärkidest aastaks 2020, kooli põhimäärusest ja aastate jooksul kujundatud põhiväärtustest ning Viljandi linna arengukavast 2013- 2020.

Arengukava koostamise sisuliseks aluseks on kooli koostöörühmade poolt korralise sisehindamisprotsessi käigus antud hinnangud eelneva arengukava tegevuste täitmisele: arvesse võeti 2014. aasta kevadel läbi viidud õpilaste ja lastevanemate rahulolu-uuringu tulemusi. Tegevuskava koostamisel lähtuti sellest, et kasutada maksimaalselt ära olemasolevaid tugevusi ning püüda vältida ning võimaluste piires kõrvaldada sisehindamise käigus välja toodud nõrkusi, arvestades sealjuures väliskeskkonna arenguid ning sellest tulenevaid võimalusi ja ohte.

Arengukavas on käsitletud kooli kui terviklikku süsteemi, mille eduka funktsioneerimise tagab kõikide oluliste valdkondade – eestvedamine ja juhtimine, personalijuhtimine, koostöö huvigruppidega, ressursside juhtimine ning õppe- ja kasvatusprotsess – tasakaalustatud arendamine. Nimetatud valdkondade arendamiseks on seatud konkreetsed mõõdetavad eesmärgid ning töötatud välja meetmed nende elluviimiseks. Arengukava on aluseks üldtööplaanile, milles tuuakse aastate lõikes välja konkreetsed tegevused ja nende rakendamise meetmed, mis peavad tagama õppeaasta eesmärkide realiseerimise. Üldtööplaanis määratletakse ka tegevuste teostamise tähtsajad ning nende eest vastutavad isikud.

Arengukava koos riikliku õppekavaga on aluseks ka kooli õppekava koostamisel ja valminud kooli töötajaskonna ühistööna, kajastades nende nägemust oma organisatsioonist kolme aasta pärast. Selle elluviimine tagatakse kõikide töötajate ja sidusgruppide motiveeritud tegevusega, arvestades seejuures muutusi nii sise- kui väliskeskkonnas. Arengukava on oluline dokument eelkõige just kooli personalile endale, sätestades organisatsiooni pikaajalise visiooni, missiooni ning strateegilised eesmärgid, mille saavutamine on järgneva kolme aasta peamiseks sihiks.

Arengukavas esitatud investeeringute ja soetuste vajadus realiseeritakse vastavalt iga aastase eelarve võimalustele ja Viljandi linna investeerimiskavale.

1. ÜLDANDMED

1.1. Kooli ajalugu

Koolihoone valmis ja õppeasutus alustas tööd 1965. aastal. Uude kooli tuli suur osa õpilasi ja õpetajaid Viljandi 2. 8-klassilisest koolist.

Kooli nimed:

1965-1973 - Viljandi Internaatkool

1973-1995 - Viljandi 5. Keskkool

1995 -2012 - Viljandi Paalalinna Gümnaasium

Alates 1. septembrist 2012 muudeti Paalalinna gümnaasium põhikooliks ning kool hakkas kandma nime Viljandi Paalalinna Kool.

Kooli on lõpetanud 37 (keskkooli) gümnaasiumilendu, gümnaasiumi vilistlasi on kokku 2461, sh 26 kuld- ja 65 hõbemedaliga lõpetanud.

Põhikooli on lõpetanud 49 lendu.

Õpilaste arv alates põhikooliks saamisest: september 2012 – 466 õpilast, september 2013 - 444 õpilast, september 2014 – 468 õpilast.

2014. aasta septembris on koolis 52 pedagoogilist töötajat sh huvijuht, sotsiaalpedagoog, psühholoog, logopeed ja ringijuhid.

1.2. Kooli missioon ja visioon

Missioon

Õpime, uurime, analüüsime, kogeme, avastame ja loome üheskoos.

Visioon

Viljandi Paalalinna Kool on hoolivate ja motiveeritud õpetajatega lapsesõbralik töökeskkond, kus avatus, partnerlus, eduelamus ning turvatunne toetavad õpilast tema eneseleidmise ja väärtushinnangute kujunemise teel.

21. sajandi koolis on aina olulisemaks muutunud väärtuskasvatus. Ideaalis valib pere kooli mitte asukoha, vaid koolis oluliseks peetud väärtuste järgi. Kodu ja kooli väärtushinnangud peavad kokku langema. Kool saab kujuneda tulemuslikult lapse haridust ja arengut soodustavaks teguriks ainult siis, kui ta ühendab oma pingutused perekondade taotlustega. Väärtusi, mida põhikoolis tähtsaks pidada, on sõnastanud õpetajad, õpilased, kaasatud on lapsevanemad. Väärtuskasvatus on olulisel kohal kooli õppekavas, ainekavas ja õpetajate töökavades.

Üldinimlikud väärtused:

1. Ausus, hoolivus ja lugupidamine enese ja teiste vastu.

Jääme ausaks iseenda ja teiste vastu. Suhtume lugupidavalt kõikidesse inimestesse. Oleme ausad oma töödes, tegemistes, sõnades. Märkame nõrgemat ja aitame hädasolijat.

2. Loovus.

Lähtume põhimõttest, et loovus on loomingu alus. Motiveerime õpilasi lähenema ülesannetele loovalt. Arendame mõttetegevust (mõtlemist) ja rikastame tundemaailma.

3. Tervis ja turvalisus

Väärtustame läbi õppe- ja huvitegevuse kaudu tervislikke eluviise. Tagame turvalise ja pingeaba õpikeskkonna.

Ühiskondlikud väärtused:

1. Austus emakeele ja kultuuri vastu.

Väärtustame emakeelt kõnes ja kirjas. Peame lugu eesti ja paikkonna kultuuripärandist.

2. Demokraatia

Lähtume koolikorralduses demokraatlikest põhimõtetest ja austame neid.

3. Sallivus

Hindame ja aitame õpilastel mõista tänapäeva maailma mitmekesisust. Oleme sallivad erinevate kultuuride ja inimeste vastu.

4. Loodushoid ja keskkonna jätkusuutlikkus.

Väärtustame kõike elavat meie ümber. Suhtume ressursside kasutamisse säästlikult.

2. HETKEOLUKORRA KIRJELDUS

2.1. Kooli tugevused ja arengueeldused

2014. aasta septembrist on kooli nimekirjas 468 õpilast. Õpilaskohtade täituvus on väga hea. I klassi oli 2014/2015. õppeaastal soovijaid rohkem kui kohti. Hoolekogu loaga võeti vastu I a klassi 30 ja I b klassi 27 õpilast lisatingimusega, et klassis töötab lisaks klassiõpetajale ka abiõpetaja. Abiõpetaja töökohtade loomist saab pidada kooli üheks tugevuseks, sest õpilaste individuaalsed vajadused on rahuldatud.

Ühtluskooli põhimõtted ei anna koolidele palju võimalusi omanäolisuseks, suundade arendamiseks. Viljandi Paalalinna Koolis jätkatakse saksa keele varajast õpetust. Saksa keele õppijatel on palju erinevaid võimalusi keelt keelekeskkonnas praktiseerida. Suvevaheaegadel on õpetajate juhendamisel õpilased erinevates rahvusvahelistes laagrites Saksamaal.

Eesmärk on liikuda selles suunas, et võõrkeelt õpetaks seda keelt emakeelena rääkiv õpetaja.

Projektinädalast on saanud Viljandi Paalalinna Kooli uus traditsioon, mis annab võimaluse mitmekesistada õppetööd, kasutada erinevaid õppimise vorme ja –stiile.

Perepäevast soovitakse luua uus traditsiooni, mis lähendaks kooli ja peresid.

Lapsevanamate koosoleku vorm on põhikoolis olnud erinev. Sügisel, vastavalt üldtööplaanile oktoobris või novembris, toimuvad üldkoosolekud paralleelsti ja pärast üldist osa jätkuvad koosolekud klassides; kevadel toimuvad üldkoosolekud kooliastmeti ning pärast üldist osa klassides. See süsteem on pälvinud lastevanemate heakskiidu, osalemise protsent on oluliselt tõusnud ja kui koolis õpib mitu ühe pere last, saavad vanemad kõikide laste koosolekutel osaleda.

Hoolekogu koosseisu on muudetud, suurendades liikmete arvu. Hoolekogusse kuulub igast klassist või vähemalt igast lennust üks lapsevanem, et tagada kõikide vanuseastmete huvide kaitse ja kaasa rääkimise võimalus.

Viljandi Paalalinna Kool on algatanud ja tihendanud koostööd alusharidusasutustega. Klassiõpetajad külastavad lasteaedu, vaatlevad lapsi tegelustes ja lasteaia õpetajad külastavad esimese klassi tunde. Vaatlustele järgnevad arutelud. Kooli esindajad osalevad lasteaedade kooliminevate laste lastevanemate koosolekutel, et juhtida tähelepanu kooli ootustele ja selgitada, kui oluline on kooliküpsus.

Viljandi Paalalinna Kooli koolipere on algatanud mitmed põhikooli ja ka gümnaasiumi kaasavaid ühisüritusi: kodanikupäevale pühendatud kõnevõistlus, fantaasiajuttude kirjutamise maakondlik konkurss Paalalinna Põnevik, liikumispäev, õpilasvahetus III kooliastmes, I kooliastme matemaatikapäev, loovtööde konverents.

2.2. Kokkuvõtte eelneva arengukava elluviimisest

Hinnang arengukavas 2012-2014 olnud eesmärkidest tulenevate tegevuste täitmisele põhineb koostöörühmade poolt antud hinnangutele.

Eesmärk on täidetud ja tegevus lõpetatud:

saksa keele diplomi andmisõiguse taotlemine; uuele õppekavale üleminek; algklasside kolimine peamajja; õpetajate puhkeruumi väljaehitamine; valamute paigaldamine igasse klassiruumi.

Eesmärk on täidetud ja tegevusega jätkatakse:

tööülesannete ja käsuliinide täpsustamine; kooli kodulehe kaasaegseks ja kasutajate vajadusi rahuldavaks muutmine; motiveeritud personaliga kollektiivi loomine; täielik digiasjaajamisele üleminek; igapäevatöö organiseerimine, et arendustöö oleks efektiivne; õppekavaarenduse töö koostöörühmades; arengukava tööühma töö; lastevanemate kaasamine, koolitamine ja hoolekogu rolli suurendamine; ühisüritused lastevanematega; kutsesuunitluslane koostöö gümnaasiumi(te)ga ja kutseõppeasutustega; arenguveestluste süsteemi tõhustamine (õpetajad-juhtkond), uue õppekava rakendamine; trimestripõhine hindamine; hindamispõhimõtete kaasajastamine – õppimist toetav hindamine; ülelinnaliste õpilasürituste ellu kutsumine (nt Paalalinna Põnevik, loovtööde konverents, kodanikupäevale pühendatud kõnevõistlus, *Playback*,

Moelooja, liikumispäev); tasemerühmade loomine 3. kooliastmes emakeeles, matemaatikas, võõrkeeltes; töö väärtustamine andekatega; väärtuskasvatuse rolli teadvustamine, rakendamine; projektinädala läbiviimine; uue e-päeviku kasutamine, HEV õpilaste integreerimine tavaklassi; koridoridesse õpilastele puhkekohtade ja õpilastööde eksponeerimise võimaluste loomine, aula kardinate vahetamine, lava- ja valgustehnika remont.

Eesmärk on osaliselt täidetud; vajab edasiarendamist ja parendamist: kolleegilt kolleegile õppimise-õpetamise süsteemi loomine, rakendamine; infotelerid 2. ja 3. korrusele; projektiõppe, avastusõppe rakendamine; sujuv üleminek klassiõpetaja süsteemilt aineõpetaja süsteemile; aine- ja tugiõpetaja rolli määratlemine ja rakendamine; õpitoa funktsiooni laiendamine; süsteemne tagasiside lastevanemate ja õpilaste poolt õpetajate kohta; meeskonnatöö koolitused personalile.

Eesmärk on täitmata:

töörühmade juhtide koolitamine eestvedamise teemadel; mõttetalgud ÕE-le, õpilasaktiivile; karjäärinädala läbiviimine; koostöö vilistlastega ja tulevaste tööandjatega.

3. ARENDUSTEGEVUSE VALDKONNAD

3.1. Eestvedamine ja personali arendamine

Juhtimine toimub koolis tulemus- ja kvaliteedijuhtimise printsiipidest lähtuvalt, kusjuures on võimaldatud:

1. kõikide töötajate osalus tegevuste, tulemuste planeerimises, hindamises;
2. informeeritus koolis toimuvast ning tulevikuperspektiividest;
3. avatus ja läbipaistvus hindamise ja tasustamise süsteemides;
4. pidev ja perioodiline tulemuslikkuse mõõtmine;
5. adekvaatne tagasiside töö tulemuslikkuse ja kvaliteedi kohta.

Kooli eestvedamisel on direktorile abiks juhtkond, kuhu kuuluvad õppealajuhataja, huvijuht ja haldusjuht. Selleks, et tagada kõigi kooli töötajate demokraatlik osalus juhtimisprotsessi, on moodustatud koostöörühmad. Koostöörühmade moodustamisel ei lähtunud juhtkond õppeainepõhisusest, vaid igas koostöörühmas on kõigi kooliastmete ja erinevate ainevaldkondade õpetajaid ning lisaks õpetajatele kuuluvad koostöörühma ka koolis tugiteenuseid pakkuvad töötajad (nt IT spetsialist, raamatukoguhoidja jne). Koostöörühmad on moodustatud kolmeks aastaks. Koostöörühma juhi ja teiste rühmasiseste kohustuste määramine on koostöörühma pädevus. Koostöörühmade juhid moodustavad laiendatud juhtkonna. Laiendatud juhtkond arutab läbi ja valmistab ette kõik koolielu oluliselt puudutavad küsimused ja tegeleb süstemaatiliselt sisehindamisega.

Suuremate projektide ja eri valdkondi puudutavate probleemide lahendamiseks luuakse ka vajaduspõhiseid töörühmi, kuhu kaasatakse töötajaid lähtuvalt erialast ja oskustest.

Koostöörühmad osalevad järgmiste tegevuste elluviimisel:

1. Kooli arengukava ning teiste kooli dokumentide arendamine ja ettepanekute tegemine.
2. Ainealaste ürituste korraldamine, oma aine propageerimine koolis,
3. Ettevalmistus olümpiaadideks ja konkurssideks;
4. Enesetäiendamise ja õppemetoodilise töö kavandamine ja osalemine selles;
5. Õpilaste õpioskuste arendamine ja õpimotivatsiooni tõstmine;
6. Metoodiliste päevade ettevalmistamine, uute metoodikate tutvustamine.

Juhtkonna liikmetel on vajalik kvalifikatsioon ja kogemus, et tutvustada innovaatilisi ideid, mis võiksid kooli arengule ja paremale töökorraldusele kaasa aidata. Koolil on oma traditsioonid, neid järgitakse ja luuakse uusi. Personali informeerimiseks kasutatakse iganädalasi infovahetunde (suuline, elektrooniline kooli teadete list, infoteler, EKIS, siseveeb). Juhtkond aitab korraldada koostöörühmade eestvedamisel kollektiivile ühiseid väljasõite, üritusi, koolitusi. Personali osalemine kooli õppekava arendustöös toimub eelkõige vabatahtlikkuse printsiibil. Personalitöö väljakutseks on soov, et kõik töötajad pingutaksid ühise eesmärgi nimel ja leiaksid endas soovi oma organisatsiooni eest hea seista, arendada, uuendada, väärtuslikku hoida.

Viljandi haridusvõrgustiku reformi tagajärjel viidi ellu olulised personalimuudatused. Eesmärgiks oli saavutada optimaalne pedagoogilise personali vanuseline koosseis, mis jaotuks ühtlaselt vanuserühmade lõikes. 2014. sügiseks on kooli õpetajate keskmine vanus 44,48 a.

Vanuserühmade viisi jaotub see järgnevalt:

kuni 30 aastat	30 – 40 aastat	40- 50 aastat	50-60 aastat	Üle 60 aasta
11	10	9	15	7

Plaanis on hakata senisest süstemaatilisemalt andma personaalset tagasisidet õpetajate tööle nii kooli juhtkonna, kolleegide ja õpilaste kui ka lastevanemate poolt. Õppeperioodi lõpus esitavad õpetajad oma töö kokkuvõtte – eneseanalüüsi.

Juhtkond toetab töötajate arengut, soosides taseme- ja täiendusõppes osalemist. Pedagoogide koolitusplaani koostamisel lähtutakse arengukava eesmärkidest ja enesehindamise tulemustest, organisatsiooni huvidest, kuid arvestatakse ka õpetajate isiklikke soovet. Kuna prioriteetseid teemasid, milles koolitusvajadus on väga suur, on palju, siis osalenud õpetajad jagavad oma teadmisi kolleegidele edasi, jätkatakse ja parendatakse kolleegilt-kolleegile õppimise süsteemi. Pedagoogilised töötajad ja teenindav personal on osalenud tuleohutus- ja evakuatsiooniõppustel, neile on tutvustatud kooli tervisekaitsenõudeid, teenindavale personalile on läbi viidud koolitusi

uute puhastusvahendite kasutuselevõtu eel. Info vahetamiseks ja probleemide avastamiseks korraldatakse kokkusaamisi haldusjuhiga.

3.2. Koostöö

Kooli arengu tagamiseks tehakse pidevat koostööd erinevate huvigruppidega - õpilastega, lastevanematega, vilistlastega, teiste koolidega, aineühendustega ja koolipidajaga.

Õpilased osalevad kooli põhitegevusi mõjutavate otsuste tegemisel õpilasesinduse kaudu, ka käesoleva arengukava loomisel on õpilasesindus kaasa löönud.

Lastevanemad osalevad kooli arengus hoolekogu kaudu. Hoolekogu on teinud kooliga tihedat koostööd, toetades mitmete muutuste elluviimist kooli kodukorras.

Igal aastal planeeritakse ühisüritusi, mis kaasaksid lastevanemaid ja kujundaksid neis kooliga dialoogi pidamise harjumust. 2014. aasta kevadel toimus esimene kooli perepäev ning sügisel rajati üheksanda klassi lastevanemate ja õpilaste kaasabil kõnnitee.

Kujundava hindamise rakendumisel on lapsevanem üheks hindajaks pooleks - see omakorda suurendab koostööd kooli ja õpetajaskonnaga. Kujundav hindamine vähendab oluliselt õpitulemustest tingitud stressi. Viimasest rahulolu-uuringust selgub, et III klassi õpilaste rahulolu on kasvanud kõigi küsimuste keskmise näitaja osas 3,2 punktilt 4,2 punktini.

Korraldise õpilaste, õpetajate, töötajate ja lastevanemate rahulolu-uuringu viis koolipidaja läbi 2014. aasta kevadel. Rahulolu-uuringus olid vastajateks kooli töötajad ning III, VII ja IX klasside õpilased ja nende vanemad. Rahulolu küsitluse analüüsi kasutati kooli sisehindamise raporti koostamisel. Järgmine rahulolu-uuring on plaanis korraldada 2015. aasta kevadel.

Õpetajad on aktiivsed ka maakondlikul ja vabariiklikul tasandil olles aineühenduste juhid, koolitajad.

Aineühendused organiseerivad erinevaid aineolümpiaade, -konkursse, -võistlusi. Kuna jätkatakse esimese võõrkeelena saksa keele õpetamist, siis on Paalalinna kooli poolt organiseeritud ka järgnevatel aastatel erinevad saksa keele maakondlikud ja vabariiklikud aineüritused.

3.3. Õppe- ja kasvatustöö

Õppe- ja kasvatustöös on kõige tähtsam õpilase areng. Eesmärgiks on luua koolis arengukeskkond, mis võimaldab iga õpilase eneseteostuse ja arengu loova õppimise kaudu.

Väärtussüsteem on üks aineid ja valdkondi lõimivatest teguritest, on oluline, et see ühendaks õppekavas erinevaid valdkondi. Väärtussüsteemi taustal mõtestatud teadmised lubavad hilisemas elus käsitleda koolis õpitut haridusena.

Jälgitakse riiklikus õppekavas kinnitatud õpitulemuste saavutamist ning riikliku õppekava kohaselt peetakse oluliseks töökasvatust koolis, mida teostatakse projektõppe kaudu. Õppetöö korraldus võimaldab õpetajal olla õppemeetodite valikul paindlik, et arendada õpilase loomingulisust ja sotsiaalseid oskusi.

Viljandi linna arengukava kohaselt peab põhikool olema paindlik, lähtudes õpilaste erinevatest võimetest, hoiakutest ja sotsiaalsetest oskustest. Kõikidel Viljandi linna koolide õpilastel on võrdne võimalus jätkata pärast põhikooli õpinguid järgmisel haridustasemel.

Probleemide ennetamiseks on oluline koolisisene koostöö kui ka koostöö kooli ja kodu vahel ning toimiva tugivõrgustiku tõhus rakendamine. Olulisel kohal on jätkuv koostöö Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia, teiste Viljandi linna põhikoolide ning linnas ja maakonnas asuvate gümnaasiumitega.

Õpilase võimete ja annete arendamiseks selgitatakse koolis välja õpilase individuaalsed vajadused, valitakse sobivad õppemeetodid ning rakendatakse vajaduse korral diferentseeritud õpet, hindamist, sõnalisi hinnanguid.

Kooskõlas linna arengukavaga luuakse haridusliku erivajadusega lastele sobivad tingimused hariduse omandamiseks elukohajärgses koolis. Et pedagoogid tuleksid hariduslike erivajadustega lastega tavaklassis toime, on oluline läbida eripedagoogikaalaseid koolitusi ja rakendada võimaluste piires vajalikke tugistruktuure.

Õppe- ja kasvatustöös on lapse keskele kohale asetamisel olulisel kohal ka andekate laste märkamine ja arendamine. Vajaduspõhiselt rakendatakse diferentseeritud õpet, käivitatakse (huvi)ringe, viiakse läbi võistlusi/konkurse, osaletakse erinevates projektides jms. Teadusandekaid õpilasi motiveerib koolisiseste, maakondlike, siseriiklike ja rahvusvaheliste olümpiaadide ja ainevõistluste süsteem. Akadeemiliselt andekatele lastele on juba teist õppeaastat loodud individuaalsed õppekavad, mis on registreeritud Eesti Hariduse Infosüsteemis. Omavalitsuse poolt toetatakse karjäärikoordinaatorite koolitamist ja nõustamist, nende tihedat omavahelist koostööd ning koostööd linna ja maakonna ettevõtetega. Arendatakse ettevõtlikkus- ja ettevõtlusõpet. Suurt tähelepanu pööratakse suhtlemise ja sotsiaalsete oskuste arendamisele.

Hindamise põhimõtete muutmise juures on oluline arendada õpilase enesehindamise oskust ja lapsevanemate kaasamist oma lapse teadmiste ja arengu hindamisele. Seepärast kasutatakse esimeses kooliastmes vaid kujundavat, õppimist toetavat hindamist, millesse on kaasatud nii vanemad kui ka lapsed ise, ja kuni kuuenda klassini oskusainetes kujundavat, sõnalist hindamist. Õppeaasta on jaotatud neljaks veerandiks ja hindamine toimub trimestrite kaupa, mis võimaldab õppetööd paremini ja pingevabamalt planeerida.

Klassijuhatajatöös on tähtsustatud õpetaja enda eeskuju rolli. Koolis on sätestatud õppekasvatustöö väärtuspõhised prioriteedid. Lähenemisviisides propageeritakse tervet eluviisi (Viljandi Paalalinna Kool on tervistedendav kool) ja regulaarsest päevakorrast kinnipidamist.

Kooli poolt on koostatud kodukord, mille täitmist ootab kool nii oma õpilastelt kui ka õpetajatelt, kelle eeskuju on õpilaste arengus väga oluline. Selle kaudu juurutatakse ühtseid ja õigeid käitumismalle ning põhimõtteid.

Kuna õppeprotsessis peavad kõik osapooled - õpilane-õpetaja-lapsevanem - saama ja andma tagasisidet, siis on vastavalt riiklikule õppekavale välja töötatud hindamisjuhendid.

Iga õpilane vajab tunnustust. Parimaid olümpiaadidel, võistlustel ja konkurssidel osalejaid tunnustatakse esimesel võimalusel infoteleris ja iganädalastel infokogunemistel.

Õppeperioodi lõpus maikuus toimuvad juhtkonna vastuvõetud aineolümpiaadide ja tunnivälise tegevuse parematele ning klassi kiituskirjaga lõpetajatele koos vanematega. Vabariigi aastapäeval jagatakse vastavalt statuudile välja tiitlid: „Aasta õppur“, „Aasta sportlane“, „Aasta aktiivseim õpilane“ ja ühele õpilasele antakse H. Tekko nim stipendium.

3.4. Huvi- ja noorsootöö

Huvitöö toetab õppe- ja kasvatustööd, toimib meeskonnatöona ning lähtub õpilaste ja vanemate ootustest. Ühisüritustesse (nt kooliaasta alguse klassipiknik, kevadine perepäev) on kaasatud ka lastevanemaid.

Viljandi Paalalinna Koolis tegutsevates huviringides (muusika, erinevad spordialad, arvutiring, fotograafia, klaveriõpetus jne) on võimalik osaleda kõigil kooli õpilastel. Huviringides tähtsustatakse laste loovuse arendamist ja aktiivset vaba aja sisustamist. Ringide tööd koordineerib huvijuht.

Kunstikooli teenuse kättesaadavuse paremaks korraldamiseks antakse kunstikoolile sobivad õpperuumid Viljandi Paalalinna Koolis. Viljandi Linnavalitsuselt on võimalik taotleda lisarahastust „Koolimajade uksed avatuks ja aknad valgeks“ projektist. Õpetajad on kirjutanud projekte ja saanud rahastust erinevateks ringideks. Alates 2014. aastast teeb kool koostööd Viljandi Huvikooliga, haaramaks huvitegevusse neid noori, kes hetkel ei osale huvitegevuses. Viljandi linnavalitsuse huvitegevuse kaardistamisest on näha, et Viljandi Paalalinna Kooli õpilased on järjest rohkem haaratud huvitegevusse.

Tunniväliste ürituste korraldamise eesmärgiks on õpilaste vaba aja sisustamine, tundides toimuva täiendamine ja meeskonnatöö harjumuste kujundamine. Viljandi Paalalinna Koolis jätkuvad nii Paalalinna Gümnaasiumis väljakujunenud traditsioonilised üritused (4. klassidele mõeldud Mikkude-Mannide üritus, spordipäevad, kodanikupäeva kõnevõistlus, mardi- ja kadripäeva üritused, vanavanemate päeva tähistamine, jõulupeod, jõulukirik, jõululaat, sügiskompositsioonide näitus, õpetajate päev, leiva nädal, sõbrapäeva tähistamine, Paalalinna Minimiss, Paalalinna Peoleo, *playback*, naljapäevad, ainenädalad, klassidevahelised võistlused, ümber Viljandi järve matk jne), kuid ka uued üritused ja ettevõtmised. Rohkem on hakatud

koostööd tegema Viljandi kolme põhikooli ja Sakala Keskusega. Korraldatakse õppekava toetavaid konkursse ja ettevõtmisi: Paalalinna Põnevik, kodanikupäeva kõnevõistlus ning meelelahutuslikke sündmusi: *playback*, moelooja konkurss. Ettevõtmisi kajastatakse kooli kodulehel ja sotsiaalvõrgustikus *Facebook*.

Iga viie aasta järel toimuvad vilistlasüritused ja kokkutulekud, mille organiseerimisse on ka vilistlased haaratud.

Õpilasesinduse ülesandeks on info edastamine õpilastele, kooli esindamine ja ürituste korraldamine. Õpilasesinduse tegevust koordineerib kooli huvijuht. Õpilasesindusse kuuluvad 4.-9. klasside klassivanemad ning vabatahtlikult liitunud Viljandi Paalalinna Kooli õpilased.

Õpilasesindusel on president ja vastavalt vajadusele kas üks või kaks asepresidenti; presidendi valimine toimub demokraatia põhimõtete alusel. Samuti valib õpilasesindus igal aastal ühe liikme ka Viljandi Noortevolikogusse.

Igal klassil on tööplan, mis pannakse koos klassiga kokku sügisel. Klassi tööplani koostamise aluseks on klassijuhataja poolt teostatud eelmise õppeaasta analüüs ning sellest väljakasvavad kasvatusülesanded järgmiseks õppeaastaks. See sisaldab traditsiooniliselt kaht ekskursiooni, klassiõhtuid, matku, piknikke, teatri-, näituste ja kontserdite ühiskülastusi, lektorite ja vilistlaste kutsumist õpilastele rääkima erinevatel teemadel. Klassijuhataja koordineerib õpilaste osalemist kooliüritustel, suunab aineõpetajatega koostöös õpilasi osalema erinevatel ainenädalatel, konkurssidel ning huviringide töös.

3.5. Hariduslike erivajadustega õpilaste toetamine

Et teha vajalikke muudatusi või kohandusi kooli õppekavas, töökavades ja õpikeskkonnas, püütakse hariduslikke erivajadusi avastada võimalikult vara. Õppetöös ilmnevate probleemide kerkimisel teevad õpetajad koostööd vastavate spetsialistidega - koolis töötavad sotsiaalpedagoog, psühholoog, logopeed ja kaks abiõpetajat. Tugisüsteemide tööd koolis koordineerib HEV (hariduslike erivajaduste) koordinaator. Kooli tugispetsialistid teevad koostööd Viljandimaa Rajaleidja keskusega.

Õpetajate toetamiseks pööratakse tähelepanu eripedagoogikaalaste teadmiste täiendamisele.

Õpiraskuste või probleemide ilmnemisel toimuvad vestlusringid, millest võtavad vajaduspõhiselt osa õpilane, lapsevanem, klassijuhataja, HEV koordinaator, sotsiaalpedagoog, psühholoog, logopeed ja aineõpetajad.

Hariduslike erivajadustega õpilastele rakendatakse vajaduspõhist diferentseeritud õpet. Õpiraskuste korral määratakse õpilasele kohustuslikud konsultatsioonid. Andekatele õpilastele koostatakse individuaalsed õppekavad ning tehakse koostööd MTÜ Viljandi Taibukate Teaduskooliga.

Iga trimestri ja õppeaasta lõpus toimuvad paralleelklassiti aruteluringid, kus klassijuhatajad annavad ülevaate õpilaste edasijõudmisest ja probleemidest õppetöös ning analüüsitakse senini kasutatud meetmete tõhusust. Ümarlauda kuuluvad kooli tugispetsialistid, klassijuhataja, direktor, õppealajuhataja, viimane on ka koolis HEV koordinaator. Vajadusel kaasatakse spetsialiste väljastpoolt kooli (nt lastekaitsetöötaja, sotsiaaltöötaja, linnavalitsuse esindaja). Selle koosoleku tulemusena selgub ka tugisikute-abiõpetajate vajadus järgneval õppeaastal.

3.6. Füüsiline õpikeskkond ja selle turvalisuse tagamine

2012. septembrist toimub õppetöö ühes hoones. Esimese kooliastme koduklassid on esimesel korrusel, see tagab neile vajadusel kiireima evakuatsioonitee. Teisel ja kolmandal korrusel paiknevad ainekabinetid ja koduklassid.

2013. aasta jaanuaris valmis kooli uus söökla. Söökla ehituse käigus korrastati ka kooli fuajee ja kooli sissepääs ning samuti remonditi kunstiklassi, uuendati kunstiklassi viiv trepp ning ehitati välja vajalik evakuatsioonitee.

2014. aasta suvel müüs Viljandi linn varem kooli kasutuses olnud internaadihoone. Tulenevalt internaadihoone müügist tekkis vajadus rajada bussipeatusest otse kooli toov kõnnitee, mis valmis 2014. aasta sügisel.

Liikumispuudega inimestele on paigaldatud invatõstuk, mis võimaldab ligipääsu kooli administratiivruumidele.

Õpikeskkonna kujundamisel lähtutakse õpilaste ja töötajate turvalisusest ning tervisekaitse- ja tuleohutusnõuetest.

2014. aastal renoveeriti jooksva remondi ressursse kasutades täielikult keldrikorruse klass 003. Klassi renoveerides vahetasime välja olemasolevad valgustid energiasäästlikumate LED valgustite vastu. Sarnast lahendust oleme kasutanud ka võimla riietusruumides ja mujal.

Energiasäästu meetmete kasutusele võtmine ruumide kütte, valgustuse ja veetarbimise kulude vähendamiseks on meie tarbimise -ja renoveerimisplaanide prioriteet.

Keldris asuvate tööõpetusklassides on võimalik oma vahenditest järgneva kolme aasta jooksul remontida vaid amortiseerunud põrandad. Täielik renoveerimine on mahukas ning vajab kindlasti lisarahastust. 2015. aasta kevadeks koostatakse lähteülesanne tööõpetuse töökodade renoveerimiseks.

Seoses muutusega õpilaskontingendis on tekkinud vajadus väikeklasside järele. Maja eripärast tingituna on väikeklasside ehitamine võimalik vaid maja lühemas tiivas. Seega liigendatakse olemasolevat raamatukogu lugemissaali, et tekkiks kaks õpperuumi erivajadustega õpilastega tegelemiseks. Lugemissaali asemele paigutatakse kooli teise korruse vestibüüli raamaturiiulid

ning kujundatakse mugavad lugemis- ja töökohad. Lugemisenurk on oluline lahendus mitmetele bussile ootavatele õpilastele ooteaja sisustamiseks.

Kooli kodukorras on sätestatud §14 „Õpilaste ja kooli töötajate vaimset või füüsilist turvalisust ohustavatest juhtumitest teavitamise ning nende juhtumite lahendamise kord“, koolis kehtib dokument „Üldine tuleohutusjuhend. Tegutsemisjuhend tulekahju korral: juhtkonnale, õpetajatele, töötajatele, õpilastele“.

3.7. Infokommunikatsioonitehnoloogia

IT valdkonnas juhindutakse ühiskonnas toimuvatest muutustest, IT arengu võimalustest ja vajadustest ning kogukonna soovidest.

Koolis on üks 26-le õpilasele mõeldud arvutiklass. 2015. aasta sügiseks on eesmärk vahetada lauaarvutid sülearvutite vastu, et oleks võimalik vajadusel arvuteid kasutada ka kooli teistes ruumides. Arvutiklassi on plaan soetada dataprojektori asemele vähemalt 65’’ puutepaneel/arvuti koos klassihaldustarkvaraga tervele arvutiklassile. Praegu on klassihaldus-tarkvara kasutamise võimalus 16-s õpilasearvutis ja õpetajaarvutis. Lisaks on koolipidaja toel kavas soetada *Windows* op-süsteemil põhinev tahvelarvutite klassikomplekt, mille kasutuse soovime suunata eelkõige esimesse kooliastmesse.

Õpilased saavad õpilasesinduse ruumis kasutada kaht arvutit, mis on aga väga aegunud. Seetõttu asendatakse need lugemissaali arvutitega. Üks lugemissaali arvutikoht viiakse raamatukokku ja luuakse ka printimise võimalus õpilastele. Eesmärgiks on arvutite parem kasutamine ja ligipääsetavus.

Õpetajatel on viis arvutitöökohta ning printimise ja skaneerimise võimaluse õpetajate toas. 2014. aastal soetati värviline printer-skanner-paljundusmasin ning uus mustvalge paljundusmasin. Arvestades õpetajate arvamust on terminalitöökohad vahetatud personaalsete sülearvutite vastu. Kooli kõigisse klassiruumidesse on viidud internetiühendus kaabliga ja/või traadita internetiühenduse kasutamise võimalusega. Traadita interneti leviala hõlmab praegu ca 100% hoonest. 2015.-2017. aastatel on eesmärgiks vahetada kodukasutuse *wifi* tugijaamad professionaalsete tugijaamade vastu, mis annavad suurema ning stabiilsema leviala ja töökindluse, samuti võimaldavad vajadusel kasutada ka õpilaste isiklikke nutiseadmeid.

Kool on 2012. aastal liitunud Stuudiumi e-päeviku programmiga, millel on võrreldes varasema eKooliga rohkem võimalusi, ning lisaks e-päevikule ka sisevõrgu lahendus.

Statsionaarsed dataprojektorid on paigaldatud 19 õpperuumi, samuti sööklasse ning aulasse. Kahes klassis on mobiilne dataprojektor. Esimese kooliastme klassiruumidesse on paigaldatud vähemalt 46’’ televiisorid. Kooli esimese korruse fuajeesse ning kolmandale korrusele on paigaldatud infot edastavad televiisorid, kust on võimalik näha infot koolis toimuva kohta. Õpilastel ja ka kooli külalistel on seega info kergelt kättesaadav. Kolmanda korruse infotelerist

on võimalik vaadata vajadusel ka ülekanne aulas toimuvast üritusest koos heliga. Eesmärgiks on saada ülekanne aulast kõigi korruste televiisoritesse, mis aga eeldab televiisorit ka teisel korrusel ning vastavaid videoseadmeid.

Kooli raamatukogu ja lugemissaal on võtnud kasutusele elektroonse raamatukoguprogrammi URRAM.

2014/2015. õppeaastal on plaan soetada kõvakettaga videosalvesti valvekaameratele, mis on õpilaste turvalisuse tagamiseks paigaldatud kooli koridoridesse ning peakse juurde.

4. TEGEVUSKAVA 2015-2017

4.1. Strateegiline juhtimine.

Eesmärk 1. Arengukavast lähtuv iga-aastane koolitöö juhtimine.

Ülesanne, tegevus	2015	2015/16	2016/17	2017	Teostaja, vastutaja
Kooli kodulehe pidev jälgimine ja uuendamine		x	x	x	Direktor
Tööülesannete ja käsuliinide täpsustamine	x	x			Direktor
Motiveeritud personaliga kollektiivi loomine	x				Direktor
Kriisiplaani täiustamine tegevusvalmiduse suurendamiseks ja tööjaotuse selgitamiseks võimaliku kriisiolukorra puhul. Praktiliste õppuste läbiviimine	x	x	x	x	Direktor

Eesmärk 2. Juhtkonna poolne süstemaatiline tagasiside andmine õpetaja tööle.

Tegevus	2015	2015/16	2016/17	2017	Teostaja, vastutaja
Kolleeptide tagasiside uuringu läbiviimine		x	x		Direktor
Lastevanemate poolse tagasiside uuringu läbiviimine	x	x	x		Direktor
Eneseanalüüsi vormi täiustamine	x	x			Direktor

Eesmärk 3. Inimressursi parem rakendamine arendustegevuses.

Tegevus	2015	2015/16	2016/17	2017	Teostaja, vastutaja
Kollegilt-kolleegele õppimise-õpetamise süsteemi loomine, rakendamine	x	x			Õppealajuhataja
Töörühmade liidrite koolitamine eestvedamise	x	x			Direktor

teemadel					
Igapäevatöö organiseerimine, et arendustöö oleks efektiivne		x	x	x	Õppealajuhataja
Õppekavaarenduse töörühma töö		x	x		õppealajuhataja
Arengukava töörühma töö		x	x	x	Direktor
Koostöörühmade ja nende juhtide ümbervalimised järgnevas kolmeks aastaks		x			Direktor

4.2. Personali juhtimine ja koostöö.

Eesmärk 1. Personali professionaalsuse tõus.

Ülesanne, tegevus	2015	2015/16	2016/17	2017	Teostaja, vastutaja
Supervisioon õpetajatele	x		x		Direktor
Kollegilt-kollegile õppimise-õpetamise süsteemi rakendamine		x	x	x	Õppeala- juhataja

Eesmärk 2. Laialdasem koostöö huvigruppidega.

Ülesanne, tegevus	2015	2015/16	2016/17	2017	Teostaja, vastutaja
Lastevanemate kaasamine, koolitamine, hoolekogu rolli suurendamine	x	x	x	x	Direktor
Kutsesuunitluslane koostöö gümnaasiumi(te)ga, kutseõppeasutustega,	x	x	x	x	Õppeala- juhataja
Koostöö Saksamaaga (DSD)	x	x			Direktor
Koostöö vilistlastega, tulevaste tööandjatega	x	x			Direktor

4.3. Õpikeskkonna kujundamine.

Eesmärk 1. Turvaline ja esteetiline töö- ja õpikeskkond.

Ülesanne, tegevus	2015	2015/16	2016/17	2017	Teostaja, vastutaja
Keeleõppe klassi loomine raamatukogu lugemissaali	x				Direktor
Lugemisnurga loomine 2. korruse vestibüüli	x	x			Direktor

Õppetöökodade remondi lähteülesande koostamine	x				Direktor
Energiasäästu meetmete kasutamine ruumide kütte, valgustuse ja vee tarbimise kulude vähendamiseks	x	x	x	x	Direktor,

Eesmärk 2. Kaasaegse IT tehnoloogia rakendamine õppetöös.

Ülesanne, tegevus	2015	2015/16	2016/17	2017	Teostaja, vastutaja
Arvutiklassi lauaarvutite vahetus sülearvutite vastu.	x				Direktor
Tahvelarvutite klassi soetamine	x	x			Direktor

Eesmärk 2. Kaasaegne, õppekavanõuetele vastav õpikeskkond.

Ülesanne, tegevus	2015	2015/16	2016/17	2017	Teostaja, vastutaja
Kooli aula lavakardinate ja kardinasüsteemi vahetus	x				Haldusjuht
Koridoridesse õpilastele puhkekohtade, õpilastööde eksponeerimise võimaluste loomine			x	x	Direktor
Infotelerid 2. korrusele		x			Direktor
Kooli kodulehe optimaalne ja kõikide võimaluste kasutamine	x	x	x	x	Direktor

4.4. Õppe- ja kasvatusprotsess.

Eesmärk 1. Korrigeeritud õppekava lähtuvalt muutunud haridussituatsioonist ja tekkinud vajadustest kasvatustöös.

Ülesanne, tegevus	2015	2015/16	2016/17	2017	Teostaja, vastutaja
Üleminek uuele õppimiskesksele ja loovust arendavale õppekavale	x	x			Õppealajuhataja
Projektiõppe, avastusõppe rakendamine	x	x	x	x	Õppealajuhataja
Hindamispõhimõtete kaasajastamine		x	x	x	Õppealajuhataja

(sõnaline hinnang, kujundav hindamine)					
--	--	--	--	--	--

Eesmärk 2. Hea õppetase hoidmine ja kindlustamine.

Ülesanne, tegevus	2015	2015/16	2016/17	2017	Teostaja, vastutaja
Kooliastmete vahetuse valutu üleminek	x	x	x	x	Õppealajuhataja
Väärtuskasvatuse rolli teadvustamine, rakendamine		x	x	x	Õppealajuhataja
Mõttetalgud ÕE-le, õpilasaktiivile		x	x	x	Huvijuht
Üle- Viljandiliste õpilasürituste-ellu kutsumine	x	x	x	x	Huvijuht
Praktikute kaasamine õppetöösse (kutsesuunitluse teemadel), välislektorid, vilistlased jt		x	x	x	Õppealajuhataja

Eesmärk 3. Õpilaste individuaalsusega arvestamine.

Ülesanne, tegevus	2015	2015/16	2016/17	2017	Teostaja, vastutaja
Tasemerühmade loomine 3. kooliastmes matemaatikas,	x	x	x	x	Õppealajuhataja
HEV laste integreerimine tavaklassi	x	x	x	x	HEV koordinaator
Töö andekatega väärtustamine	x	x	x	x	Õppealajuhataja

Eesmärk 4. Õppeprotsessi mitmekesistamine.

Ülesanne, tegevus	2015	2015/16	2016/17	2017	Teostaja, vastutaja
Kaasaegsete uute õppekavade rakendamine		x	x		Õppealajuhataja
Projektinädalate läbiviimine	x	x	x	x	Õppealajuhataja
Karjäärinädalate läbiviimine	x	x	x	x	Õppealajuhataja
Igakuiste õpilaskogunemiste süsteemi loomine	x	x			Õppealajuhataja

Eesmärk 5. Õpilaste vaimne, kultuuriline ja füüsiline areng tunnivälise tegevuse kaudu.

Ülesanne, tegevus	2015	2015/16	2016/17	2017	Teostaja, vastutaja
Koolikesksete ürituste asemel organiseerida linnakeskseid üritusi		x	x	x	Huvijuht
Sõpruskoolidega koostöö jätkamine	x	x	x	x	Huvijuht

Eesmärk 6. Õpilaste toetamine.

Ülesanne, tegevus	2015	2015/16	2016/17	2017	Teostaja, vastutaja
Aine ja abiõpetaja koostöö tõhustamine	x	x			Õppealajuhataja
Õpitoa funktsioonide laiendamine	x	x			Õppealajuhataja

5. ARENGUNÄITAJAD

Arengunäitaja	Väärtus 2010	Soovitav väärtus 2015
Edasiõppijate osakaal põhikooli lõpetajatest	100%	100%
Põhikooli lõpetanutest edasiõppijate osakaal kutseõppes	25,3%	40%
Põhikooli lõpetanutest edasiõppijate osakaal gümnaasiumis	74,7%	60%
Klassikursuse kordajate osakaal põhikooli õpilaste koguarvust	3,2%	1%
Õpilaste väljalangevus põhikoolist	0%	0%
Tugisüsteemide kaudu toetatud õpilaste osakaal	13.6%	15%

6. ARENGUKAVA ÜLEVAATAMINE JA MUUTMINE

Vastavalt Viljandi Linnavalitsuse 21.11.2011 määrusele nr 48 „Viljandi linna haridus- ja kultuuriasutuste kava koostamise ja kinnitamise kord“ ja Viljandi Linnavolikogu 30.10.2014 määrusele nr 33 „Viljandi linna arengukava ja eelarvestrateegia koostamise, muutmise ja kinnitamise kord“ peab kehtiv arengukava mistahes eelarveaastal hõlmama vähemalt kolme eelseisvat eelarveaastat.

Igal aastal toimub arengukava ülevaatamine ja muutmine. Ülevaatamise käigus uuendatakse arvandmed, tehakse täpsustused hetkeolukorra analüüsis ning vajadusel muudatusettepanekud tegevuskavasse, samuti muudetakse vajadusel arengukava kehtivuse perioodi.

Arengukava uuendatakse:

- seoses siduvate õigusaktide muudatustega;
- seoses muudatustega omavalitsuse arengukavas;
- seoses haridusasutuse staatuse muutmisega;
- seoses õppenõukogu või kooli hoolekogu ettepanekuga.

Arengukava ülevaatamine ja muutmine Viljandi Linnavalitsuse poolt toimub iga-aastaselt detsembrikuul.